

Tartalomjegyzék

- 1 Általános információk
- 2 Tananyag
- 3 1. előadás (2010-02-08)
- 4 2. előadás (2010-02-15)
- 5 3. előadás (2010-02-22)
- 6 4. előadás (2010-03-01)
- 7 5. előadás (2010-03-08)
- 8 7. gyakorlat (2010-03-22)
- 9 8. előadás (2010-03-29)
- 10 10. előadás (2010-03-29)
- 11 11. gyakorlat
- 12 12. előadás
- 13 13. előadás
- 14 14. előadás
- 15 Eredmények

Általános információk

- A tárgy előadói és gyakorlatvezetői: Lukács Ágnes, Kiss Tamás

Email címek: {lagi, fadyga} KUKAC math PONT bme PONT hu

- Az előadás időpontja és helye: hétfő 08:15-9:00 H46.

A gyakorlatok időpontja és helye: hétfő 09:15-10:00 H57, péntek 9:15-10:00 H27

- **Követelmények**

Tananyag

A félév első felében Python, illetve objektum-orientált programozás, második felében a C nyelv. Ajánlott irodalom Pythonhoz:

- **Python tutorial**
- <http://www.greenteapress.com/thinkpython/thinkpython.html>

A félév során a Python 2.6.4-es verzióját fogjuk használni, mely innen letölthető:
<http://python.org/download/>

1. előadás (2010-02-08)

Az előadáson átismételtük a Sage-ben tanultakat, a következő fogalmak kerültek elő:

- típus
- operátor
- vezérlési szerkezetek
- függvény definiálás

Az előadáson átvett kódok a következő linken elérhetők: <http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/>

A következő gyakorlatra két házi feladat van kitűzve:

- Írjunk Python-ban rekurzív függvényt, mely egy input egész n -re ellenőrzi a $3 \cdot n + 1$ algoritmus helyességét, és végül visszatér egy listával, mely tartalmazza azokat az egészeket, melyekre az algoritmus meghívódott. A helyesség ellenőrzése alatt azt értem, hogy a függvény addig hívja rekurzívan önmagát, amíg a kapott egész nem 1, ekkor egy üres listával return-nél, egyébként meg a rekurzívan megkapott listával, amelyhez appendolja n jelenlegi értékét.
- Írjunk Python-ban függvényt, mely bemenetként egy n egészet vár, és az Eratószthenészi szita algoritmusát használva kiírja n -ig a prímszámokat.

2. előadás (2010-02-15)

Az előadáson egy konvex burok meghatározó algoritmust vettünk. A lényege röviden: minden élre ellenőrizzük, hogy az él végpontjait nem számítva, az összes pont az él egy adott oldalán van. Azt, hogy az él adott oldalán van, az élbeli és a pontból kapott háromszög eljelű területének eljeléből tudjuk meg.

A gyakorlaton vettünk egy másik algoritmust, amely először sorbarendezi a pontokat (x koordináta szerint), majd a felső konvex burkot aszerint határozza meg, hogy az aktuális legszélsőhöz képest "http://wiki.math.bme.hu/feljebb" http://wiki.math.bme.hu van, akkor megtarjuk, ha lejjebb van, eldobjuk.

Ezen algoritmusok forráskódjait megtaláljátok itt: <http://math.bme.hu/~lagi/gyak2>

A következő gyakorlatra a következő feladatok közül lehet választani:

- Jó ötlet alapján, az élek listájából a pontok listájának meghatározása (bonyodalom: 3 pont egy egyenesen, akkor mind a 3 él bent van.)
- (javasolt): olyan algoritmus, amely az x sorrend alapján elindul, majd a szög alapján "http://wiki.math.bme.hu/hulegfels?" http://wiki.math.bme.hu pontot választja ki, az ilyenekből állítja össze a konvex burkot.
- Bármilyen más konvex burok algoritmus implementálása, pár sor magyarázattal együtt.

A programokat a következő címre küldjétek: agicpp@gmail.com - JAVÍTÁS, ez a helyes cím!!

Határidő: 2010.02.28 23.59

3. előadás (2010-02-22)

Az előadás első felében a python file és string osztályainak használatáról, fontosabb tagfüggvényeiről volt szó, melyek segítségével egy file-ban eltárolt irányított gráfot olvastunk be. A második felében átismételtük a mélységi bejárás algoritmusát, ami felhasználható arra, hogy meghatározzuk egy irányított körmentes gráf egy topologikus rendezését (a csúcsok olyan sorba rendezése, melynél minden él kisebb indexűből vezet

nagyobb index?be). Ezekről b?vebben itt olvashattok:

http://fi.inf.elte.hu/adatszerkezet/ii_felev/graf/kricsi/

http://hu.wikipedia.org/wiki/Topologikus_sorrend

A házi feladat is ehhez kapcsolódik:

Készítsük el, egy irányított, körmentes gráf egy olyan szintekre bontását, melyekben az egy szinten lev? csúcsok között nem vezet él. A javasolt algoritmus egy iterációban meghatározza a gráf forrásait(azokat a csúcsokat melyekbe nem vezet irányított él), majd törli azokat. A feladathoz elkészítettem egy kódot(partition.py), amelyben már csak két függvényt kell megírni, bármilyen ettől független jó megoldás beküldhet?. Az el?adás anyaga, a kód, valamint azok futtatása és kimenete itt megtalálható:

<http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/3het>

A program az el?adáson megadott formátumú file-t olvassa be, a futtatas_es_kimenet.txt-ben látható eredményt adja vissza.

A programokat a következ? címre küldjétek: fadyga@math.bme.hu

Határid?: 2010.03.07 23.59

4. el?adás (2010-03-01)

Az el?adáson az osztályokról volt szó. Az osztályok olyan struktúrák, amelyek tartalmazzák az adatokat és az ?ket kezel? függvényeket is (egységbezárás elve.) A python konstruktor `__init__`, reprezentáció `__repr__`, hossz `__len__`, nulla-e `__nonzero__`, + `__add__`, - `__sub__`, * `__mul__`, / `__div__`, tartalmazás `__contains__` függvényeit vettük. Ezekről a függvényekről részletesen itt olvashattok a python manualban:

<http://docs.python.org/reference/datamodel.html>

Az el?adás végén az exception fogalma került el?, a gyakorlaton készítettünk saját Exceptiont is (a benti gépeken nem működik a kód, de a Python IDLE-ben igen). Az exceptionok leírása itt található:

<http://docs.python.org/tutorial/errors.html>

A myset.py kód itt található:

<http://www.math.bme.hu/~lagi/gyak4/myset.py>

A modulon.py kód itt található:

<http://www.math.bme.hu/~lagi/gyak4/modulon.py>

HÁZI FELADAT: (határid?: 2010.03.18 20.00) Válasszatok egy tetsz?leges matematikai vagy adat tárolási objektumot. Ezeket értelmezzetek valamennyit a fenti függvények közül, (konstruktor, reprezentáció mindenképp), néhány operator overload-ot, ill. saját függvényeket, és készítsetek egy osztályt. A beadott kódban legyenek minta hívások is (tehát hogy hogyan lehet az osztályt használni.).

Például:

- kvaterniók (tárolás: együtthatók, m?veletek: összeadás, szorzás, kivonás, abszolút érték (hossz), konjugálás
- 2x2 -es mátrixok (tárolás: 4 db szám, m?veletek: összeadás, kivonás, szorzás, inverz, nulla-e)
- verem: push, pop: beteszek egy elemet, kiveszem a legfels?t (ha nem üres). Összeadás: a másodikat a fels? tetejére teszem. Megfordítás: fordított sorrendben legyenek benne az elemek. Hossz: hány db elem van benne, nonzero: üres-e, tartalmazás: benne van-e az elem.

Bármilyen egyéb, hasonló bonyolultságú dolog jöhet (és örülök neki)! A programokat a következ? címre küldjétek: agicpp@gmail.com

KONZULTÁCIÓ: A 6. héten elmarad a hétf?i el?adás. Azon a héten pénteken 2010.03.19-én lenne egy szabad termünk reggel 8-10-ig. Arra gondoltam, tartanék konzultációt python-ból (nagyjából milyen feladatok lennének, egy-két minta megoldás) + lehetne kérdezni. Mivel el?adás nincs azon a héten, gyakorlatot nem tartanék (mivel az csak az egyik csoportnak lenne), viszont ez lenne helyette.

UPDATE: A terem a T604. Mivel sokan mondtátok hogy jönnétek ezért akkor konzultáció lesz 8.30-tól.

A házi feladatokra kapott pontszámot itt nézhetitek meg:

<http://spreadsheets.google.com/pub?key=tmL9WA0MdpOjN2VJ5d7MzJA&single=true&gid=1&output=html>

A 2. és 4. házira egy-egy megoldás: <http://www.math.bme.hu/~lagi/hazik/>

5. el?adás (2010-03-08)

Az el?adáson osztályok öröklésével és a hozzá kapcsolódó fogalmakról volt szó. Bevezetésként készítettünk egy Point osztályt, mely kétdimenziós pontok reprezentálására alkalmas, illetve implementáltuk néhány egyszerű tagfüggvényét. Az óra második felében megvalósítottunk egy Sikidom osztályt, amely egy egységes felületet ad kés?bbi síkbeli osztályok létrehozásához (kör, háromszög). Az el?adáson és gyakorlaton vett kódok itt megtalálhatók:

<http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/5het>

HÁZI FELADAT:

Hozzunk létre örökléssel osztályokat, melyek személyek, és dolgozók adatit tudja tárolni, illetve néhány jellemz?jüket tudja számítani. Az ?osztály neve legyen Szemely, __init__ tagfüggvénye kapja meg a személy életkorát illetve nevét. Az osztálynak legyen egy szabadnapok_száma tagfüggvénye, ami 20-szal térjen vissza, ha az illet? 35 évnél fiatalabb, egyébként 28-cal. Ebb?l származtassunk le egy Alkalmazott nev? osztályt, mely az életkor és név mellett még az illet? órabérét is eltárolja (az init függvényben használjuk a super függvényt az ?osztály adatainak eléréséhez). Az alkalmazott osztályból származtassunk le két osztályt (félállású, illetve teljesállású) melyeknek legyen egy új fizetésszámít tagfüggvénye, félállású esetén 80 * oraber, teljesállású esetén 160*oraber legyen a visszatérési értéke. A teljesállású osztályból még származtassunk le egy fonok osztályt, melyhez egy premium nev? új adattagot vegyünk fel az el?z?ekhez, és a fizetésszámít függvényét módosítsuk a super függvény használatával úgy, hogy visszatérési értéke 160*oraber+premium legyen. Az el?z? linken találtok mintahívásokat az osztályokhoz.

Határid?: 2010.03.21 23.59

FIGYELEM: A 7. héten nem lesz el?adás, hanem mindkét alkalommal gyakorlatot tartunk, ezért kérném, hogy a hétf?i gyakorlat csoportja 8.30-ra jöjjön a H57-be, a pénteki pedig 8.30-ra a H27-be.

A korábbi házikra megoldásokat találtok az alábbi helyen:

http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/hazi_megoldasok

Az első zárthelyi helye és időpontja:

J102, április 1., csütörtök, 12:15-13:45

7. gyakorlat (2010-03-22)

A gyakorlaton vett feladatokat megtaláljátok itt: <http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/7het>

PÓT HÁZI: Horner-séma alkalmazásával számítsuk ki egy polinom helyettesítési értékét egy adott helyen. A polinomot együtthatóinak listájával azonosítsuk, ahol a lista k. eleme a k. fokú tag együtthatója. Például a

coef = [1.0,0.0,1.0,2.0,0.0,0.5] együtthatók és c = 3.0 helyettesítés esetén a következő eredményt kapjuk:
185.5

8. előadás (2010-03-29)

A kódokat megtaláljátok itt: <http://math.bme.hu/~lagi/c1/>

Az előadáson áttekintettük a C nyelv alapvető típusait, és foglalkoztunk a printf, scanf függvényekkel. A formátum stringeknél tudni kell a %d, %lf, %c formátumokat. A típusok közül tudni kell az int, short, long, char típusokat, mit jelent a signed-unsigned. A C nyelv operátorai: = == + - * / % ++ -- += -= *= /= | & ^ && || ?: (konverzió)

Házi feladat: Kérjük be egy tetraéder 4 csúcsát (12 szám). Számítsuk ki és írjuk ki a térfogatát (pl vegyszorzat/6) Határidő: 2010.04.11. 20.00

10. előadás (2010-03-29)

A kódokat megtaláljátok itt: <http://math.bme.hu/~lagi/c2/>

Az előadáson megismertettük a C nyelv vezérlési szerkezetével: if, while, for, do-while, switch, majd foglalkoztunk a pointer típusal. A gyakorlaton néztünk egy példát a switch-re, majd kiírtuk egy szám osztóit és a prímfelbontását.

Házi feladat: Kérjük be két számot, írjuk ki a legnagyobb közös osztójukat. Határidő: 2010.04.25. 20.00

11. gyakorlat

Gyakorlaton megírtunk egy getline nevű függvényt, ami az stdin-ről beolvassa a paraméterként megkapott tömbbe num - 1 karaktert, és az egészet lezárja a '\0' karakterrel (a num integert szintén paraméterként kapja meg).

Házi feladat: legyen adott egy szárazföldből és vízből álló térkép, melyet egy karakterekből álló 2 dimenziós tömbként tárolunk el, ahol a '.' karakter vizet, a 'X' szárazföldet jelent. A vízszintesen vagy függőlegesen szomszédos szárazföldek együtt szigetet alkotnak. A térkép legyen globális változó, mérete egy adott konstans (pl 1000*1000). Feladat, hogy megszámoljuk a térképen levő szigetek számát. Ehhez egy süllyeszt függvényt kell megírni, amelyet a következő módon deklarálunk:

```
void sullyeszt (int x, int y);
```

ahol x,y a térkép egy koordinátája. A függvény a következő módon működjön: ha nem a térképen levő koordinátát kap lépjen ki, ha nem szárazföldet talál lépjen ki, egyébként az adott területet süllyessze el (a tömb i,j eleme legyen '.'), és hívja meg magát rekurzívan a terület vízszintes és függőleges szomszédaira. A main függvény olvassa be a sorok számát, majd a szigetet, és a süllyeszt függvény használatával számolja össze a szigeteket. Beolvasáshoz használhatjuk az általunk megírt getline függvényt, de egyéb módon is (pl fgets) lehetséges. Az alábbi linken találtok egy megoldás kezdeményt, illetve példát a kimenetre:

<http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/11het>

Határid?: május 9, 24:00

12. előadás

Szó volt a malloc függvény használatáról, a statikus és dinamikus tömbökről. Elhangzott, hogy "http://wiki.math.bme.hu" tömb neve = a 0. elem címe "http://wiki.math.bme.hu" és ennek következményeit tekintettük át (pointer aritmetika). Megnéztük, hogyan lehet C-ben struktúrát definiálni. Az előadás 2. részében a file-kezelés legfontosabb függvényeit néztük meg: fopen, fclose, fprintf, fscanf, fread, fwrite. A gyakorlaton vett programokat feltettem ide: <http://www.math.bme.hu/~lagi/c3/>

HÁZI FELADAT: Az órán vett fájl író program mintájára, kell írni egy olyan programot, amely egy valamilyen dolog adatait kiírja egy szöveges fájlba, és egy másikat, ami visszaolvassa az adatokat. Az, hogy miről legyen az adat, mindenki találjon ki magának egy témát, és nem szeretnék egyforma megoldásokat látni a házikban! Példa:

- autó - típus, évjárat, motor térfogat, szín
- ingatlan - címe, telek terület, hány nm, ár
- CD - címe, előadó, kiadás éve, hány számot tartalmaz, stílus

Stb (a fentiek már nem választhatók, csak példák). Mivel úgy azért túl könnyű lenne, ha a teljes visszaolvasó programot kitenném, ezért ezt nem teszem, csak a legfontosabb sort írom ide, segítségként:

```
while (fscanf(f, "http://wiki.math.bme.hu%30s\n%2d%20s\n" http://wiki.math.bme.hu, nev, &kor, szak) !=
```

Ez a rész addig olvassa a fájlt, amíg nem ér a végére (-1=EOF end of file kód). Opcionálisan a bináris fájl programot is lehet mintául venni, ha az valakinek jobban tetszik. A fájl írását megtaláljátok a példák között, a visszaolvasás fű sorát itt is megadom:

```
while (fread(&szem, sizeof(szem), 1, f) != 0)
```

Az fread azt adja vissza, hogy mennyi adatot sikerült kiolvasnia sikeresen. Ha 0, akkor vége van a fájlnak.

Tehát a beadandó:

- A fájl írását végző program az adott, önállóan kiválasztott témára. Mindenki legalább 5féle adatot írjon ki, ezek között legyen string, szám is. (Ha lebegőpontos számot használ, akkor pl %8.3lf)

- ként tudod megadni neki).
- A fájl visszaolvasását végző program.
- Egy minta adat fájl, legalább 5 értelmes adattal (ezzel fogom kipróbálni a fájl visszaolvasó programokat.)

Javaslom, hogy mindenki nézze át a bináris fájlt is, mert ZH-ra azt is tudni kell! A ZH a 14. héten lesz, Tamással megbeszéltük. A pontos időpontot még nem tudjuk.

13. előadás

Az előadáson megismertük a láncolt lista illetve a bináris keresési adatszerkezeteket, készítettünk implementációt listaelemre, faelemre illetve az adatszerkezetek által támogatott műveletekre (lista esetén keresés, beszúrás, törlés; keresési esetén inorder bejárás, minimális elem kiválasztása). Az előadáson vett kódok itt megtalálhatóak:

<http://info.ilab.sztaki.hu/~kisstom/info2/13het>

A 2. ZÁRTHELYI helye KA61, időpont május 13, 12:15-13:45.

HÁZI FELADAT: Készítsünk egy rendezett láncolt lista adatszerkezetet, amely int típusú adatot tud tárolni, illetve annak beszúrás műveletét, amely létrehoz egy a paraméterként megkapott kulcsú listaelemet, és rendezést megtartva beszúrja a listába. A megoldáshoz készítsünk egy main-t, amelyben teszteljük a függvényt, és írassuk is ki a lista elemeit. HATÁRIDŐ: május 14, 23:59

14. előadás

Az előadáson megnéztük, milyen lehetőségei vannak a C++-nak a C nyelv képességein túl. Ez a rész már nem a zh anyaga.

A gyakorlaton egy kapcsolós feladatot néztünk, 2 példa megoldás:

<http://www.math.bme.hu/~lagi/snapper>

A PÓT ZH május 19.-én, 12:15-13:45 között lesz, a Z105-ben.

Eredmények

A félévi eredmények összesítését itt nézhetitek meg:

<http://spreadsheets.google.com/pub?key=tmL9WA0MdpOjN2VJ5d7MzJA&single=true&gid=1&output=html>

Ha valakinek pótolnia kell valamit (például nem adott be elég házi feladatot), azt még a héten péntekig tegye meg.